

zákon, aspoň v té nejnútnejší miere, chráni tu dlužníka, aby snad zbavením úplne všech prostriedkú i těch, ktoré jako nezbytnost všem se jeví, nebyl nadobro zbaven možnosti opětného vsunutí se v pracovní článek lidské společnosti.

Mluveno konkrétně! Vezměme v úvahu nejzazší prostředek: dražbu, nucený prodej dlužníkových věcí. A přece je tu ustanovení § 251, č. 3 exek. ř., které přichází k uplatnění právě jen na zemědělských usedlostech. Zřejmě zákon myslí aspoň na nejnútnejší a nejnezbytnější obživu z toho, s čím dlužník pracoval a co mu bylo jediným a výhradným zdrojem výživy. Zákon č. 74/33, resp. č. 250/33 Sb. zák. a nař. měl za účel chrániti zemědělský stav, či snad — pokud by se dalo říci — jeho bonitu. A mluví o dražbách. Nyní pak s touto tendencí a s těmito snahami srovnáme jedině ustanovení v prospěch a ochranu dlužníkovu, jaká se jeví v § 105 exek. ř. Tedy v případě § 251, č. 3 exek. ř. nemůže býti na př. dojná kráva dlužníkovi prodána a je z exekuce vyňata. Vede-li se však vnučená správa na jeho objekt, pak ustoupí vše a kromě jen v některých případech, kdy mu zůstane skutečně jen střecha nad hlavou, je postaven úplně stranou, nadobro vyřazen a ten zemědělec, který na svém pracoval, na tom, co bylo jeho jediným zdrojem výživy, nedostane toho nejmenšího na obživu — prodej zemědělského objektu k ochraně zemědělského stavu naříditi soud nemůže, nemůže vymáhající věřitel tu poslední krávu zemědělci do dražby dát — ale zbavit jej možnosti z ní bráti užitky může. Jaký má pak význam omezení prodeje, resp. dočasného zastavení, když fakticky zemědělec nemůže dokrodití toho úplně využití. Jak často pak přichází, si stěžuje a nemůže pochopiti.

Dr. V. Sýkora.

NOVÝ ORGANIZAČNÝ ŠTÁTÚT MESTA BRATISLAVY. Zastupiteľstvo mesta Bratislavy vo svojom zasadnutí, vydržovanom dňa 12. a 13. decembra 1932 usnieslo sa na novom organizačnom štatúte pre mesto Bratislavu, ktorý s menšími zmenami a doplnkami, odhlasovanými v zasadnutí zastupiteľstva dňa 23. októbra 1933 v konečnej forme schválil krajin-
ský výbor a krajin-
ský úrad v Bratislave.

Potreba vydania nového organizačného štatútu pre mesto Bratislavu bola vyvolaná jednak ustanovením §-u 14. zákona zo dňa 31. III. 1920 čís. 233 Sb. z. a n. o dočasnej úprave správy miest s regulov. magistr. na Slovensku, podľa ktorého mestá s regulovaným magistrátom sú povinné uviesť svoje štatúty do súladu s citovaným zákonom, jednak okolnosťou, že starý, dosiaľ platný štatút mesta Bratislavy zo dňa 2. VII. r. 1888 utvorený pre potrebu mesta ako mesta municipálneho v smysle zák. čl. XXI. z roku 1886 bol už vlastne anachronizmom, keďže mesto Bratislava v smysle zákona č. 243/1922 prestalo byť municipiom a stalo sa mestom so sriadeným magistrátom dľa zák. čl. XXII. z roku 1886. Starý organizačný štatút mesta však odporoval nie len novému právnemu stavu v ohľade organizácie mestskej správy, ale bol v priamom rozpore aj so zákonitými predpismi o systemizácii služobných miest a platových pomeroch zamestnaneckva, menovite s ustanoveniami zákonov 103/1926, 104/1926, poľaže vlád. nariadení 113/1926 a 114/1926. Naliehavá potreba novej úpravy týchto pomeroch vyplývala najmä z §u 212 zák. č. 103/1926, ktorým bolo ustanovené, že služobné pôžitky a právne nároky zamestnancov verejno-právnych korporácií a ústavov, na ktoré sa vzťahuje § 19 zák. č. 394/1922. Sb. zák. a nar. nesmí presahovať mieru jednotlivých druhov platových a služobných práv a nárokov štátnych zamestnancov rovnakej, alebo rovnocennej kategorie a rovnakých služobných, ako aj rodinných pomeroch. Nový organizačný štatút recipoval všetky výšespomenuté, pre štátnych zamestnancov platné právne predpisy o systemizácii služobných miest a platových pomeroch zamestnaneckva, čím odstránil doterajší protiprávny dvojité a rozdielny spôsob honorovania mests. zamestnaneckva. Až dosiaľ je totižto jedna — a to menšia časť — mestskeho zamestnaneckva v služobnom pomere pragmatikálnom a pobiera pôžitky podľa platového zákona č. 103/1926, 104/1926 vlád. nar. 113/1926 a 114/1926, kým druhá, väčšia časť za-

mestnanectva je s mestom v smluvnom pomere a pobiera značne vyššie pôžitky, ovšem znáša i riziko prípadného prepustenia zo služby s nepatrne krátkou výpovednou lehotou a ostatné s týmto pomerom spojené ne-
výhody.

Ďalším nesporným kladom nového organizačného štatútu je, že ustá-
ľuje presný počet systemizovaných služobných miest v tej ktorej služobnej
triede, platovej stupnici s rozdelením podľa kategórií (právnici, technici,
lekári, účtovníci atď.) a predpisuje podrobné podmienky pre zaplnenie
týchto miest, ako aj spôsob ich zaplnenia. Týmto sa docieli nie len plato-
vému zákonu odpovedajúci stav v pôžitkovej úprave mestského zamestna-
nectva, ale obdrží mesto konečne i pevný podklad pre preliminovanie osob-
ných výdajov, výška ktorých pri doterajších premenlivých smluvných pla-
toch bola veľmi labilná a sťažovala reálne zostavenie rozpočtu. Nie men-
ším kladom nového štatútu je i nové organizovanie mestských úradov, po-
ľažne rozdelenie celej mestskej správy na 6 skupín a 21 oddelení. V týchto
skupinách a oddeleniach je sústredená agenda príbuzného odvetvia s pev-
ným vymedzením pôsobnosti toho-ktorého oddelenia, čím sa má zamedziť
dosiaľ obvyklé odstupovanie spisov z oddelenia do oddelenia bez meri-
torného vybavenia. Ďalej vôči terajšiemu stavu možno zaznamenať aj
v slovenských komunálnych sväzkoch dosiaľ neznámu novotu, akou je
nový úrad magistrátneho riaditeľa, ktorému organizačný štatút dáva roz-
siahlu kompetenciu nielen v mestskej administrácii, ale i v osobných zá-
ležitostiach mestských podnikov. Ďalšou pozoruhodnou novotou je účasť
volených zástupcov zamestnanectva v zamestnaneckej komisii (§ 62 šta-
tútu) a menovaných zástupcov v kvalifikačnej komisii (§ 104 štatútu), kto-
rou sa zamestnanectvu zaručuje spolurozhodovanie pri ustalovaní kvalifi-
kačných posudkov, pofažne pri utvorení návrhu ohľadom platových, pen-
zijných a iných osobných záležitostí zamestnanectva. V týchto dvoch pa-
ragrafoch osvojuje si štatút aspoň čiastočne starý požiadavok štátnych a
verejných zamestnancov o účasť pri rozhodovaní osobných záležitostí, pre-
javený už z príležitosti prejednávania osnovy terajšieho platového zákona
a týmto demokratickým složením komisií, vybavujúcich osobné veci za-
mestnancov, javí značný pokrok vôči bürokratickému spôsobu vybavovania
tých istých vecí vo správe štátnej. Nová úprava poukazovacej, účtovnej a
pokladničnej služby, tvoriacia prílohu štatútu, zavádza nový, účelnejší spô-
sob vystavovania platových príkazov, prehľadnejší a kontrolovateľnejší
spôsob vedenia hlavných kníh a depozitov a úspornejší spôsob vyplácania
peňazí cestou Mests. sporiteľne.

Pozoruhodná je aj v §e 120 štatútu uvedená nová úprava penzijných
pomerov mests. hasičov a zdravotných zriadenecov, ktorým sa odchyľne od
všeobecných penzijných právnych predpisov započítava do penzie každý
skutočne odslužený rok výmerou 16 mesiacov, čím sa má honorovať ich
obzvlášť riskantná a namahavá služba.

Po stránke formálnej úpravy rozdeľuje sa štatút na 2 hlavy a 120
§§-ov. Prvá hlava pozostávajúca z 70 §§-ov jedná o právomoci mesta, me-
novite o pôsobnosti zastupiteľstva, rady, komisií, starostu, o jednacom po-
riadku zastupiteľstva, o predpojatosti o vedení zápisníc o spôsobe prevede-
nia právoplat. usnesení o počte a druhov mestských komisií a počte ich
členov. Druhá hlava, pozostávajúca z 50 §§-ov, upravuje organizáciu mest-
skej správy a zahrňuje v sebe menovite rozdelenie správy na 6 skupín a
21 oddelení s vypočítaním ich kompetencie, pôsobnosť magistrát. riaditeľa,
systemizáciu služobných miest, podmienky zaplnenia systemiz. miest, pred-
pisy o kvalifikácii, o kvalifikačnej a odvolacej kvalifikačnej komisii, o úrad-
ných hodinách, dovolených, o stíhaní služ. priestupkov, i disciplinárnom
pokračovaní, o cestovnom a dietach a konečne ustanovenie o odchyľnej
úprave penzijných pomerov mests. hasičstva z povolania a mests. zdravot-
ných zriadenecov.

I keď novému štatútu treba vytknúť niektoré formálne i vecné vady
a nesrovnalosti, akými sú na pr. zbytočné parafrázovanie platných záko-

nov v celej I. hlave a ustanovenie o povýšení Bratislavy na hlavné mesto Slovenska, obsažené v 2. Še hlavy I., bez zákonného podkladu, čo značí zrejme prestúpenie štatutárnej právomoci, treba preca vyzdvihnúť jeho závažnosť ako štatútu prvého a najväčšieho mesta Slovenska, ktorého význam zvyšuje i okolnosť, že je to prvý organizačný štatút vydaný za platnosti dočasného obecného zriadenia, vytvoreného čl. zákonom čís. 243/1922.

Dr. J. B.

AMERICKÁ INFLAČNÍ DEBATA. Americká akadémia vedy politickej a sociálnej usporiadala koncom listopadu minulého roku debatu o menových problémoch. V lednovom čísle vестníku této akademie byly uveřejněny výsledky této debaty. Zúčastnil se jí zejména profesor Irving Fisher, který je znám jako velmi radikální zastánce přízpusobení měny cenové hladině a na druhé straně bankéř J. O. Warburg, bývalý poradce presidenta Roosevelta, který jej vyslal jako svého zástupce na londýnskou hospodářskou konferenci, avšak později se názorově rozešli, zejména pro různá svá stanoviska k otázkám menovým.

Irving Fisher má za to, že projevil-li J. Maynard Keynes souhlas s politikou Rooseveltovou, má to větší cenu než když se o ní vyjádřilo sto milionů laiků, neboť otázky menové jsou tak složité, že o nich nemůže rozhodovati většina. Souhlasí ovšem s Rooseveltem jen pokud jde o jeho politiku menovou. Nesouhlasil s inflací, ale nesouhlasí ani s deflací, která je ze 75% příčinou dnešní krise, neboť zhodnotila dluhy o 81%, takže přes veškeré úsilí podařilo se sice jich 20% splatiti, ale o 40% za 4 roky narostly. Probírá pak námitky odpůrců. Je to výtka nekontrolované inflace, která je prý nespravedlivá, neboť jde o reflaci, která má odčiniti deflací. Tvrdí se prý, že inflace se nedá kontrolovati, i když je tu úmysl ji kontrolovati, a poukazuje se na Německo, které se však dostalo do inflace, poněvadž nemohlo vyrovnati rozpočet. Zejména prý nelze kontrolovati inflaci prováděnou státovkami, ve skutečnosti právě ve Spoj. Státech se to podařilo dokonce dvakrát, roku 1865 a 1920. Dále prý se vytýká, že zvedání cenové hladiny prostředky peněžními jest umělé a proto špatné. To vyplývá z domněnky, že ceny jsou určovány nabídkou a poptávkou oceňovaných statků. Přehlíží se prý, že stejně důležitá jest nabídka a poptávka peněz, která působí na celkovou cenovou hladinu, kdežto nabídka a poptávka statků působí jen odchylky určité ceny od této hladiny. Jako lze snáze určití hladinu vodní nádržky než hladinu jejich vln, tak lze snáze určití cenovou hladinu než určitou cenu. Nejde tedy o stanovení cen, nýbrž reflaci má býti stanovena cenová hladina, při čemž nabídka a poptávka může i nadále volně působiti odchylky jednotlivých cen. Jde o to snížití kupní cenu dolaru s její dnešní přehnané hodnoty na stav 1926 a stanoviti tak jednotku pro míru zadlužení stejně jako se stanoví metr, kilogram, kilowatt a pod. Tvrdí se, že ceny se nedají stabilisovati. Švédsko ukazuje, že je to možná a dokázalo, že za 100 týdnů nedošlo k větší úchylce než 2%. Stabilisace je prý možná jen na zlatém základě, ale v praxi byla možná i mezi Ruskem a Německem, když dělaly inflaci. Je nutno stabilisovati měny v poměru ke skutečným věcem, statkům, kupní síle, pro niž jsou peníze měřítkem. Při devalvaci 50% bude ze 4 miliard 8 miliard zlata v Americe. Možno však devalvovati dále a nadělati takto ze 4 miliard třeba 400 miliard. Může tedy již devalvací několikanásobnou dojiti k inflaci. Devalvace musí býti proto rozumná, aby se nevyvinula v inflaci. Roosevelt je zárukou, že bude rozumná. Ti, kdo se přičiní o zkázu této umírněné politiky, budou zodpovědni za následky, které třeba by nebyly tak umírněné.

Senátor *Elmer Thomas* nezapřel v diskusi politika, v jeho vývodech je zřejmo, že klade v prvé řadě důraz na to, aby byly působivé. Prohlašuje, že měna je dílem lidským, a proto nedokonalým a musí býti zdokonalována. Uvádí, že v Americe dosáhla zadluženost 250 miliard dolarů, t. j. jedenadvacetinásobek všeho menového zlata na celém světě a pětatřicetinásobek amerického oběživa. Buď budou tyto dluhy škrtnuty anebo